

Leo Trotskij: Brev från EKKI till Seinefederationen (Augusti 1922)

Kära kamrater!

Under den senaste sessionen vid EKKI:s utvidgade plenarmöte ägnade internationalen en betydande del av sitt arbete åt att analysera situationen i det franska partiet, och speciellt i dess viktiga organisation, Seinefederationen.

Flera månader tidigare, i februari, hade det utvidgade plenarmötet redan diskuterat denna fråga tillsammans med en stor delegation från det franska partiet, och för de sistnämnda påpekat de faror som hotar Seinefederationen och partiet på grund av att man har accepterat federalistiska principer som grundval för en kommunistisk organisation.

Genom att de federalistiska fördomarna är så seglivade, och att man misslyckats att rätta till den linje som förts av den kommunistiska organisationen i Paris i enlighet med internationalens och alla dess anslutna partiers övergripande struktur, har EKKI tvingats hänskjuta frågan om Seinefederationen till en speciell diskussion. Helt enig med det franska partiets generalsekreterare och de närvarande franska delegaterna, har EKKI efter en uttömmande diskussion i den franska kommissionen och vid plenarmötena enhälligt antagit en resolution som anmodar Seinefederationen att inrätta sin organisations struktur i enlighet med de regler som internationalen ställt upp i stadgarna vad gäller kommunistpartiernas struktur och organisation.

Internationalen är övertygad om att denna resolution kommer att tas emot väl av den överväldigande delen av de franska kamraterna, som har övertygats både av de teoretiska slutsatser som dragits av skarpsynta kommunister och de praktiska erfarenheter vars lärdomar förstärks av Seinefederationens nuvarande tillstånd. I linje med en anda av broderlig revolutionär öppenhet, som måste vara regel bland de olika sektionernas kommunister, yrkar internationalen bestämt att denna resolution ska göras allmänt känd så att alla partimedlemmar får möjlighet att diskutera och bedöma den.

De organisatoriska principer och föreskrifter som internationalen slagit fast är inte ett resultat av intellektuella infall utan slutsatser som dragits av erfarenheterna av trekvarts sekels proletär befrielsekamp på båda halvkloten. Arbetarklassen kämpade och led inte förgäves när den tog sina första steg på den revolutionära vägen. Både nederlag och segrar har övertygat arbetarklassen om hur absolut nödvändigt det är för kämpande proletärer att hålla sina led sammansvetsade, att upprätthålla klassens organisatoriska disciplin och ha ett enat ledarskap. Det är därför de kommunistiska världskongresserna – i sina teser och speciella resolutioner, som på ett kortfattat sätt har sammanfattat den samlade kunskap och erfarenheter som arbetarpartierna i alla länder har gjort – har fört fram den demokratiska centralismens principer som den viktigaste grunden för proletarietets politiska organisering.

Centralism – därför att det är absolut nödvändigt att säkerställa enhet i handling mellan proletarietets alla delar och samtidiga demonstrationer under en enda gemensam paroll. Det går bara att uppnå om ledningen verkligen har koncentrerats i händerna på centrala och lokala organ med en stabil sammansättning och inställning till sin politiska linje. *Demokrati* – därför att dessa ledande centrala och lokala organ, som under vissa förhållanden kan vara väldigt små, måste väljas av alla partimedlemmar, kontrolleras av dem och vara ansvariga inför dem.

Ibland vänder man sig mot ett centraliserat ledarskap på grund att det antas leda till ett godtyckligt styre från ledarnas sida, till att medlemmarna inte blir tillräckligt aktiva och att det skapas en oligarkisk regim. Det är självklart att en felaktigt tillämpad centralism kan förfalla till ett oligarkiskt

system. Men felet är inte centralismen utan just att dess metoder och fördelar tillämpas på ett felaktigt sätt. Men genom själva sin karaktär främjar en strikt centraliserad organisation i allra högsta grad massornas aktivitet, i så måtto som den garanterar en systematisk, stabil och kontinuerlig politisk ledning. De som hävdar att arbetarklassen inte alls behöver ledare vilseleder helt enkelt arbetarna. Utan ett noggrant urval av ledare på lokal och nationell nivå, utan en ständig prövning av dessa ledare i handling, kan arbetarklassen aldrig segra. En partiorganisation utifrån federalistiska linjer leder till omgrupperingar inom ledarskapet, ett formlöst ledarskap och avsaknad av ett klart personligt ansvar. Det är just under dessa omständigheter som grupper kristalliseras inom organisationen, grupper som inte står under någons kontroll men som i själva verket har erövrat ledningen bakom ryggen på medlemmarna, som lugnats av den federalistiska organisationens föregivna överlägsenhet.

Argument från Sovjetrepublikens federalistiska uppbyggnad måste i detta sammanhang betraktas som rena missförstånd. Sovjetrepubliken tillämpar federalism för att organisera staten i den mån som det krävs för att förena enorma områden som befolkas av olika nationella och stamgrupper (vitryssar, ukrainare, georgier, armenier, etc). Den sortens organisation nödvändiggörs av vissa nationellt statliga funktioner (statsspråk, nationella skolor och så vidare). Men vi tillämpade aldrig federalistiska principer under uppbygget av det proletära partiet. Inte heller gör vi det nu. Ukrainska, georgiska, armeniska och andra kommunistiska organisationer ingår inte inom det förenade partiets ramar utifrån federalistiska utan strikt centralistiska principer. Utan denna particentralism skulle arbetarklassen i Ryssland inte ha lyckats försvara Sovjetrepubliken, eller ens lyckats erövra makten.

För varje klassmedveten arbetare står det klart att borgarklassens strikt centraliserade och disciplinerade styrka måste mötas av proletariatets inte mindre centraliserade och disciplinerade styrka. Därmed visar de som går mot den tanke på demokratisk centralism som internationalen förkunnar, att de är främmande inför den anda som råder inom proletariatets upplysta delar och att de ofrivilligt skadar revolutionens intressen.

De kommunistiska partierna är inte akademiska diskussionsklubbar eller propagandasällskap. De är kamporganisationer och måste byggas upp som sådana. De moderna arbetarrevolutionerna, proletariatets tragiska kamp mot det kapitalistiska förtrycket, de oräkneliga offer som proletariatets bästa delar har gjort – allt detta är en lärdom för den sociala revolutionens hårt ansatta förtrupp som aldrig får glömmas bort. Seinefederationen, Pariskommunens andliga arvtogare, borde vara den sista att bortse från det viktigaste skälet till Kommunens nederlag, nämligen de småborgerliga, demokratiska och federalistiska principerna, avsaknaden av en stark hand som kunde vägleda revolutionen, förena, disciplinera och centralisera den.

Internationalen är övertygad om att den har skisserat den bästa vägen för att organisera sig, i överensstämmelse med Seinefederationens revolutionära intressen. Den konstaterar med tillfredsställelse att det i det franska partiet finns en bred strömning som inspireras av internationalens tankar och som är förmögen att förena alla friska krafter under federationens kommande konferens.

EKKI gläder sig åt att frågan om artikel 9 i internationalens stadgar har kommit med i dagordningen för nästa kongress. En diskussion om denna fråga kommer att sätta ljuset på den grundläggande skillnaden mellan den Tredje och den Andra internationalen, en skillnad som Komintern till stor del har att tacka för de breda arbetarmassornas förtroende.

Precis som var och en av de ingående kommunistiska partierna är internationalen en centraliserad organisation vars ledarskap är samlat i exekutivkommittén, som de årliga världskongresserna har tilldelat fullständiga maktbefogenheter. Till skillnad från alla andra internationella organisationer, som genomsyras av nationella fördomar, är Komintern således inte en federation av oberoende nationella partier, utan ett enat och stort kommunistiskt världsparti. Internationalen har den obestriddliga rätten att avslå medlemsansökningar och utesluta tidigare anslutna partier. Mellan

världskongresserna utövas denna rätt av EKKI. Det är innebörden i stadgarnas artikel 9.

Det betyder att ovan nämnda artikel inte skrevs i stridens hetta, eller under inflytande av uppfattningar som uppstått ur slumpmässiga och tillfälliga omständigheter. Den härrör logiskt ur den demokratiska centralismens organiska principer och kan bara upphävas genom att upphäva själva tanken på en kamporganisation, genom att proletariatet förnekar att det ska befria sig med hjälp av intensiv kamp.

Att sätta ett frågetecken över artikel 9 eller tolka den genom att förkasta dess revolutionära innehåll är att sätta ett frågetecken över Kommunistiska internationalens grundläggande princip. Varje nationell sektion har rättighet och skyldighet att kräva en omvärdering av varje princip som genom erfarenheter visar sig vara ogiltig eller dåligt tillämpad, och det står den franska sektionen fritt att utöva denna rättighet vid den fjärde världskongressen. Men Seinefederationen måste hålla med om att en så viktig fråga måste ställas i hela sin omfattning och på en riktig nivå. Om det anses nödvändigt att se över den internationella organisationens själva grundvalar, då borde frågan ställas utan att käbbla om en disciplinär incident.

Internationalen såg det nödvändigt att åberopa den rättighet som artikel 9 medger för att ur sina led utesluta medborgare Fabre och alla de som sympatiserar med honom. Vid detta beslut vägledes EKKI av överväganden rörande revolutionär ändamålsenlighet. I ett gammal borgerligt parlamentariskt land som Frankrike är trycket från borgerliga uppfattningar särskilt kraftiga. Dessa uppfattningar letar efter verktyg för att tränga in i det revolutionära partiet för att splittra, försvaga och förgifta det. Fabres tidskrift är ett sådant verktyg för den borgerliga allmänna opinionen. Att bortse från den sortens yttringar är att utsätta det revolutionära partiet för de största risker. Av denna orsak ansåg EKKI det vara sin plikt att uppmärksamma hela partiet på Fabres grupp. Dissidenterna och borgarklassen gjorde omedelbart Fabres sak till sin, just därför att Fabre tidigare hade försvarat borgarklassens sak i partiet. Ramaskriet om Fabre ger honom ett sken av betydelse. Men i samma ögonblick som borgarklassen upptäcker att kommunistpartiet drastiskt har rensat ut fabreismen, så kommer Fabre och hans tidskrift inte längre att vara av något värde för den, och denna ideologiskt andefattiga och parasitära grupp kommer att spricka som en bubbla.

Således krävde revolutionens intressen att Fabre och hans anhängare uteslöts ur partiets led. Politiska intressen har prioritet framför alla formella och juridiska överväganden. Men det är givet att man måste uppmärksamma formella överväganden av andrahandsbetydelse. Det är emellertid just ur formell synvinkel som artikel 9, som står till Kominterns förfogande, visade sin fulla effektivitet i det aktuella fallet. Centralkommittén i det franska kommunistpartiet, vars överväldigande majoritet insåg behovet att utesluta Fabre, visade sig på grund av vissa säregenheter i det franska partiets stadgar oförmögen att genomföra denna utslutning. Kommittén för konflikter och klagomål, som spelar en mycket viktig roll i partiets organism, är i huvudsak anförtrodd uppgiften att noggrant, grundligt och opartiskt granska alla enskilda fall som rör enskilda medlemmars moral och ära, speciella fall av brott mot partiets disciplin, överträdelser av partiets moral och så vidare. Men fallet Fabre handlade inte om en komplicerad procedurmässig undersökning, utan en politisk bedömning av en grupp som i sin anda är helt fientlig mot kommunismen. En sådan fråga ska givetvis inte hänvisas till beslut i en kontrollkommission, utan till partiets centralkommitté, det högsta ledande organet mellan kongresserna. I så måtto som centralkommittén, på grundval av de existerande stadgarna, ansåg sig sakna befogenheter att utesluta Fabreklicken, så var det EKKI:s plikt att åberopa artikel 9 i internationalens stadgar. Den slutsats som ska dras av denna ytterst lärariska erfarenhet är inte att artikel 9 i internationalens stadgar borde strykas eller begränsas, utan att det franska kommunistpartiets stadgar borde förändras för att ge dess centralkommitté fulla maktbefogenheter att säkerställa det proletära partiets ideologiska renhet och disciplin.

Erfarenheterna från alla partier visar att instabila, politiskt skakiga och halvt opportunistiska element som regel inte visar sina tendenser i öppen kamp mot den revolutionära strömningen, utan

genom att gå mot den sistnämnda i sekundära, formella, formalistiska och liknande frågor. Seinefederationen kommer att ge dessa vacklande och instabila element en läxa genom att beordra dem att underkasta sig den kommunistiska disciplinen, och genom att delta i en skoningslös kamp mot resterna av fabreism i partiet, istället för att indirekt stöda Fabre på formella och uppenbart felaktiga grunder.

Den kommande Seinekonferensens program måste bli en konsolidering av alla verkligt revolutionära element. Det kommer att få ett obegränsat stöd från den stora massan av arbetarmedlemmar. Det är nödvändigt att säkra ett beslutsamt revolutionärt ledarskap i det franska proletariats viktigaste organisation. Seinekonferensen måste bli ett värdigt förspel till nästa partikongress som är planerad till oktober, och som också har till uppgift att befästa de revolutionära kommunistiska elementen, tillintetgöra de centriska och pacifistiska strömningarna, införa en revolutionär disciplin i partiet, sätta stopp för fraktionsstriderna i partiet och säkerställa ett verkligt politiskt ledarskap i händerna på en enhetlig centralkommitté.

Processen att bygga ett kommunistiskt parti är svår och komplicerad, olösligt knuten till självkritik och inre rening. EKKI är övertygad om att det franska proletariats förtrupp kommer att klara av denna uppgift, och att Seinefederationen under detta arbete kommer att ta den första plats som med rätta tillhör den.

Kommunistiska internationalens exekutivkommitté